

Szintügy kevés a mondani valónk a VII. fejezetről, mely főleg *Stein: Manuel de bibliographie générale* című alapvető munkája nyomán a legfontosabb könyvészeti munkákat sorolja fel a következő tiz csoportozatban:

1. A bibliografia elmélete, története és alkalmazása.
2. Általános könyvészet.
3. Nemzeti könyvészet.
4. Különleges könyvészet; egyes tárgyakról és szerzőkről.
5. Üzleti könyvészet.
6. Nyomdászat.
7. Könykviválasztásra vonatkozó kalauzok.
8. Könyvtári jegyzékek
9. Folyóiratok bibliográfiája.
10. Anonymusokra, pseudonymákra stb. vonatkozó bibliografiák.

Szerző a címek felsorolásánál csak a legfontosabb munkálatokra szorítkozik, de több igen fontos, újabban megjelent munka kikerülte figyelmét. Így kimaradtak pl. *Haebler*-nek a spanyol-portugál ősnymtatványokra vonatkozó nagyszabású dolgozatai; a *Holzmann-Bohatta*-féle *Anonymen-Lexikon* s ugyane szerzők *Pseudonymen-Lexikonja*, *Petzhöld Neuer Anzeigere*, a *Bibliographie Moderne*, a *Revue des bibliothèques*, a *Ferguson*-féle *Bibliotheca Chemica*, a *F. Dietrich* szerkesztésiben megjelenő *Bibliographie der deutschen Zeitschriften-Literatur* stb., hogy találmra csupán néhány nagy fontosságú, valóban általános érdekű kiadványt említsünk.

Az utolsó fejezet végre *könyvgyűjtemények* címén a nyilvános könyvtáraknak szerző *Manueljéből* ismert kettős felosztását muzeális és ismeretterjesztő (*workshop*) könyvtárakra fejtegeti. Gondos tárgymutató rekeszti be a csinos kis kötetet, melyet a tárgy iránt érdeklődők meleg figyelmébe ajánlunk.

Dr. Gulyás Pál.

Beck, C.: *Jahrbuch der Bücherpreise. Alphabetische Zusammenstellung der wichtigsten auf den europäischen Auktionen (mit Ausschluss der englischen) verkauften Bücher mit den erzielten Preisen. I. Jahrgang 1906.* Leipzig. 1907. Otto Harrassowitz. 8-rét. X. 237. l. Ára vászonborítékban 8 M.

Mint ismeretes, Anglia s az északamerikai Egyesült-Államok könyvárveréseiről már 1886, illetve 1894. óta jelennek meg rendes évkönyvek, a melyek a régi könyvek kereskedelmi értékének megállapításánál immár nélkülözhetetlen segédkönyvek. Az angol s amerikai könyvgyűjtők sajátos törekvései s az európai szárazföld szerényebb eszközökkel dolgozó bibliofiljeihez képest hasonlíthatatlanul nagy áldozatkészsége, ez évkönyvek használhatóságát erősen korlátozták.

A szorosabb értelemben vett európai régi könyvpiac-
araira azonban ez árverések adatai nem lehettek döntő befolyás-
sal. Ezek irányításánál első sorban a kontinensen évről-évre szép
számban megtartott aukciók jönnek figyelembe. Ezekről azonban
mindeddig az évi eredményt összefoglaló kiadvánnyal nem ren-
delkeztünk s a ki még sem akart tájékozatlanul maradni, kényte-
len volt nagy költségen a helyszínen elkészített jegyzeteket besze-
rezni magának, vagy pedig azokra a közleményekre támaszkodni,
melyek a főbb árverések nagyobb tételeiről egyes szaklapokban
szétszórtan megjelentek.

Azért igaz örömmel üdvözöljük, mint valóban hasznos és
hézagpótló kézikönyvet, a *Harrassovitz* lipcsei czégnél folyó évben
megindított vállalatot, melynek első kötete C. *Beck* feldolgozásá-
ban az 1906-iki árverésekről számol be.

Ez első évfolyam összesen 32 árverésről számol be, melyek
közül egyet-egyet *Bangel* Rudolf (Frankfurt a. M.) *De Vries*
R. W. P. (Amsderdam), *Durel* A. Paris), *Foulard* Charles (Paris),
Gilhofer és *Ranschburg* (Bécs), *List* és *Francke* (Lipcse), *Perl*,
Max (Berlin), kettőt-kettőt *Carlebach* Ernst (Heidelberg) és *Delestre*
Maurice (Paris), hármát-hármát *Börner* C. G. (Lipcse) és van
Stockum (Hága), négyet *Weigel* Oswald (Lipcse), tizenkettőt pedig
Paul Em. et *Fils* et *Guillemin* (Paris) czég rendezett.

A jegyzék 3901. munkáról ad felvilágosítást. A rövid czimek
a szerzők, illetve névtelen kiadványoknál a cím első főnévének
betürendjében állanak, mellettük a rétnagyság, továbbá a meg-
jelenési év és hely, az aukciókat vezető czég s az illető árverés
keletének megjelölése, továbbá az elért ár van kitéve.

A munkába csupán az 1850 előtti művek vétettek fel,
ezek közül is csak azok, melyek ára legalább 10 márkára
szökött. Kivételkép azonban egyes esetekben teljesség kedvéért
1850 utáni, vagy 10 márkán aluli nyomtatványok is fölvétettek.
Ellenben kolligátumok, ha áruk meg is haladta a kitűzött mini-
mumot, elhagytak, miután azok specziális összetételüknél fogva
a könyvpiac árainak irányítására nem lehetnek befolyással.

Az elébb említett általános adatokhoz járult az ősnymtat-
ványoknál a *Hain*-féle repertorium megfelelő száma s egyéb
specziális érdekességű könyveknél e sajátosságaik (minők: meri-
tett, írópapír, számozott, dedikált példány, művészi kötés, exlibris stb.)
rövid feltüntetése.

Magukra a jegyzékben szereplő művekre itt részletesebben
ki nem térhetünk, csak azt jegyezzük meg, hogy az árverésre
került 32 gyűjteményben a *Luther*-iratok domináltak: a felvett
3901. szám közül 864 a *Luther*-irat, tehát az egész anyagnak
közel egy negyede. Ebből azonban a kalapács alá került gyűjte-
mények jellegére teljes biztonsággal nem lehet következtetni,

mert ha valahol, úgy különösen itt élt a szerkesztő azzal a jogával, hogy 10 márkánál alacsonyabb összegben elkelt nyomtatványokat is feldolgozzon, a mi statisztikai következtetésekre könyvét korántsem teszi alkalmassá.

A kötetekben néhány hungarikum is szerepel, ezekre azonban szintén nem térünk ki bővebben, tekintettel arra, hogy az *Emich*-féle gyűjteményből kerültek ki, a melynek lefolyásáról annak idején részletesen beszámoltunk. *Bibliofil.*

Collijn, Isak, *Katalog der Inkunabeln der kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala. (Arbeten utgifna med understöd of Vilhelm Ekmans universitetsfond, Uppsala 5.)* Uppsala 1907. Almqvist & Wiksell. 8-r. XXXVIII, 2, 507 l. Ára 13:50 svéd korona = 15 birodalmi márka.

Isak *Collijn*, a szakkörökben régóta előnyösen ismert inkunabulum-kutató e vaskos, szépen kiállított kötetben összesen 1528 ösnyomtatvány leírását adja. A leírások két csoportba oszthatók. Az egyikbe azon művek tartoznak, a melyekről a legkiválóbb szakemberek, mint *Hain*, *Campbell*, *Pellechet*, *Voulliéme* tollából megjelentek már pontos, autopszián alapuló leírások s a melyek jelen jegyzékbe csupán rövid czímmel vétettek fel, hivatkozva a részletesebb leírások szerzőire és számaira; pl. ilyenképen:

1370. Strabo

Geographiae libri XVI.

Venezia: Wendelin von Speier, 1472. 2°.

Hain * 15087. *Proctor* 4042.

Provenienz: Georgius Wolf de Heilesberg 1512.

Hlzbd. m. br. gepr. Kalbsldr. Rubriz.

A második csoportba viszont azok az ezúttal legelőször részletesen leírt munkák sorolhatók, melyek *Hain*-nál nincsenek megcsillagozva s megbízható leírásuk, egyéb könnyebben hozzáférhető munkában sem áll rendelkezésre. Erre jó példa az előző példánkkal szomszédos következő czimfelvétel:

1371. Strabo

Geographiae libri XVI.

Roma: Conrad Sweynheym & Arnold Pannartz, 12. 2. 1473. 2°.

Hain 15088.

238 Bl [?] 46 Z, I rom. Type = *Proctor* 2.

Bl. 1. a: [] Vm matim extra philofophiam non eft: ipsa de fitu orbis tractatio qm utilif. Et | qui auctores attigerut de Geographia etc. Z. 13.